

Náša Pot

Glasiło Kmetijskega kombinata Ptuj d.d.
December 1998, številka 1

Domoznanski oddelek

63

NAŠA POT

1998

070.489(497.12Ptuj)

6012061,1

COBISS o

KNJIŽNICA IVANA POTRČA PTUJ

- PRVA SKUPŠČINA DELNIČARJEV
- DOKAPITALIZACIJA DRUŽBE ZA 380 MILIJONOV
- POKRITE VSE IZGUBE ZADNJIH LET
- ZA DOBO 5 LET IMENOVAN
GENERALNI DIREKTOR KOMBINATA D.D.
ALOJZ ERLAČ
- LETINA 1998
- REŠEVANJE INVALIDSKE
PROBLEMATIKE

NAMESTO UVODNIKA:

KMETIJSKI KOMBINAT PTUJ PRED LETOM IN DANES

Lastnina:	◇ lani: družbena * letos: skoraj 20.000 delničarjev
Organizacijska oblika:	◇ lani: Kmetijski kombinat Ptuj p.o. - polna odgovornost * letos: Kmetijski kombinat Ptuj d.d. - delniška družba
Poslovanje:	◇ lani: izguba 5. leto zapovrstjo * letos: pokrita izguba za leta od 1993 do 1997 iz lastnih rezerv, v letu 1998 predvideno pozitivno poslovanje
Osnovni kapital:	◇ lani: 2.531.199.000,00 SIT * letos: po dokapitalizaciji 3.411.416.000,00 SIT
Upravljanje:	◇ lani: delavski svet, izvoljen začasni nadzorni svet * letos: 1. skupščina, izvoljen nadzorni svet za dobo 4-ih let
Vodenje:	◇ lani: glavni direktor Alojz Erlač, dipl. oec, imenovana začasna uprava - Alojz Erlač, dipl. oec. * letos: imenovana uprava za dobo 5-ih let - Alojz Erlač, dipl. oec.
Konstanta:	<i>Kmetijski kombinat Ptuj d.d. ostaja največje slovensko kmetijsko podjetje, merjeno tako po površinah kmetijskih zemljišč v obdelavi, kot po skupnem obsegu pridelave poljščin, prireji mesa, proizvodnji krmil in prodaji vina.</i>

Ljudje, ki smo ne le pripravljene sprejeti takšne spremembe, ampak jih sami ustvarjati, smo garant za nadaljnji uspešen razvoj Kmetijskega kombinata Ptuj d.d.

V imenu uredništva Naše poti želim vsem, ki so pripravljene sodelovati pri bodočih spremembah delniške družbe, čimveč uspehov.

Odgovorni urednik
Srečko Kolar, dipl. politolog

Praznike smo si ljudje izbrali in določili zato, da bi za hip obstali in imeli čas biti zadovoljni s tistim, kar smo dosegli. Da bi se posvetili tistim, od katerih nas vsakdanje delo prepogosto odvrča. Da bi se zavedli in da bi jim povedali, kako smo jim hvaležni in kako jih potrebujemo. Da bi jim zaželeli srečo in zdravje, da bi jim izrazili zadovoljstvo, ker lahko gremo skupaj skozi življenje.

Ob božičnih praznikih in Novem letu bi rad izrazil vse to vsakemu od sodelavcev, upokojencev, prijateljev in poslovnih partnerjev posebej. Četudi si mogoče s kom izmed vas ne bom uspel stisniti roke, prav vsem želim osebnega, družinskega in vsesplošnega miru, zdravja in osebne sreče v zadnjem letu tega tisočletja!

In naj nam vsega tega ostane dovolj tudi za vsa prihodnja leta!

Generalni direktor
Alojz Erlač, dipl. oec.

PRVA SKUPŠČINA DELNIČARJEV JE ZAKOLIČILA NOVO POT

Prva skupščina delniške družbe Kmetijski kombinat Ptuj je potekala mirno in delovno, saj so delničarji, njihovi zastopniki in pooblaščenca za zasedanje dobili izčrpno in argumentirano gradivo, ki ga je pripravila začasna uprava.

V dvorani ptujskega Kina se je v četrtek, 17. decembra 1998, zbralo 20 udeležencev. Prisotni so predstavljali 42 odstotkov osnovnega kapitala družbe, zato je skupščina lahko brez prestavljanja zasedanja veljavno odločala. Udeleženci so za predsedujočo izvolili Branko Neffat, ki je dobro izpeljala celotno zasedanje. Začasna uprava družbe je pripravila kar nekaj vsebinskih nalog. Najpomembnejše med njimi pa so bile: sklep o povečanju osnovnega kapitala družbe (dokapitalizacija), poročilo o poslovanju za leto 1997 z mnenjem revizorja, izvolitev članov prvega stalnega nadzornega sveta, imenovanje revizijske hiše za poslovno leto 1998, sklep o sejnini nadzornega sveta in druge.

Da so na prvi skupščini sprejeli poslovnik o delu skupščine in da so temeljito pregledali in dopolnili statut družbe, tega ni treba posebej poudarjati.

Sprejeli so pripravljeno poslovno poročilo za leto 1997 in oba pripravljena sklepa začasne uprave v zvezi z njim brez sprememb.

Delniška družba je tako preživela prvi ognjeni krst svojih lastnikov. Na skupščini je dobila svoje prve stalne organe in tako sta se začasna uprava in začasni nadzorni svet poslovila in zaključila nekakšno prehodno obdobje nastajanja kapitalske družbe.

Prvo zasedanje skupščine delničarjev

Takoj po zasedanju skupščine se je sestel novoizvoljeni nadzorni svet. Skupščina je vanj izvolila dr. Rada Bohinca, Branka Horvata, Alojza Jarca, dr. Leona Repovža in mag. Danila Topleka. Vsi so bili tudi člani prejšnjega začasnega nadzornega sveta našega podjetja (od 1. decembra 1997 do 1. skupščine delničarjev 17. decembra 1998). Svet delavcev pa je pred tem že izvolil dva člana v nadzorni svet delniške družbe in tako je skupščina delničarjev potrdila delavska predstavnika: Franca Šilaka in Milana Vratiča. Nadzorni svet je za svojega predsednika izbral dr. Rada Bohinca. Potem pa je nadzorni svet imenoval tudi upravo podjetja: potrdili so dosedanjega generalnega direktorja Alojza Erlača in mu tako za pet let poverili vodenje delniške družbe Kmetijski kombinat Ptuj.

USPEŠNO ZAKLJUČENI FINANČNA SANACIJA IN DOKAPITALIZACIJA KMETIJSKEGA KOMBINATA PTUJ d.d.

Izvajanje programa poslovne in finančne sanacije podjetja ter lastninjenje podjetja sta dva procesa, ki sta v zadnjih letih tekla vzporedno in se tudi prekrivala, tako da je še danes nemogoče ločiti enega od drugega.

Program finančne sanacije je bilo potrebno pripraviti, ko je podjetje dve leti zapored zaradi suš zabredlo v izgube. Kmetijske proizvodnje z lastnim kapitalom skorajda ni mogoče organizirati in izpeljati, specifična pa je v tem, da pridelek v neugodnih letinah ne povrne niti najosnovnejših stroškov, ki so nastali med letom. Dolgo časa smo morali dokazovati svojim upnikom, da gre za resno krizo. Težava v pogajanjih z upniki je bila v tem, da so naše zapadle obveznosti dosegale komaj tretjino našega premoženja in upniki so vedeli, da jim za poplačilo obveznosti še vedno ostaja prav to premoženje, zato upniških razmerij dolgo niso želeli spremeniti v lastniške deleže podjetja.

Ko je bilo naše premoženje prvič ocenjeno, ker smo potrebovali osnovo za lastninski program, ga je bilo za okrog 60 milijonov mark ali preko 3,5 milijarde tolarjev (na prvi dan leta 1993). Toda v osnovo za lastninjenje naših zapadlih in še nezapadlih obveznosti nismo vnašali, saj bi tako bodoči delničarji v svojih delnicah "dobili" tudi izgube in obveznosti podjetja. Zato je bil za osnovni kapital določen znesek 2,5 milijarde tolarjev, preostalo premoženje pa je bilo razporejeno v rezerve. Te rezerve so podlaga za sedanje pokrivanje izgub.

S programom sanacije smo predvideli del naših dolgov spremeniti v lastniške deleže. To je bil najtežji del dogovarjanja z upniki in šele maja 1996 smo podpisali ustrezne pogodbe z bankami, po katerih te del svojih posojil kombinatu spreminjajo v lastnino. Istočasno je teklo tudi dogovarjanje z ministrstvom za finance in zavarovalnico. Takoj pa je treba dodati, da upniki vseh obveznosti niso želeli spremeniti v lastniške deleže. Resnici na ljubo je treba reči, da smo najbrž edino podjetje, ki je uspelo svoje dolgove spremeniti v lastniške deleže, kakor je to možnost predvidel ustrezen zakon. Poleg tega pretvarjanja

dolgov v lastnino pa smo zadnja leta z vestnim poslovanjem in nekaterimi notranjimi ukrepi odplačevali tiste dolgove, ki niso bili predvideni za pretvarjanje v lastniške deleže. Tako smo zadolženost podjetja od 22 milijonov mark pred petimi leti znižali na sedanjih 8 milijonov mark. Glede na velikost podjetja, osnovni kapital in promet je to za slovenske razmere še srejemljiva zadolženost. Vendar je treba povedati, da z lastnim kapitalom kmetijske proizvodnje v celoti ne financira nihče.

Program sanacije pa seveda ni obsegal samo spreminjanja dolgov v lastnino. V njem smo opredelili nedonosne programe in jih postopoma opuščali (oddajanje vinogradov, opuščanje sadjarstva...), zmanjševali smo zaposlenost, ustanavljali hčerinska podjetja, prodajali premoženje, ki je bilo le breme, ni pa prinašalo dobička... Tako smo prodali nekatere naše poslovno nepotrebne objekte in z izkupičkom strogo namensko takoj odplačali del našega dolga. Pri tem niti tolarja nismo porabili za sprotno poslovanje.

Posebej je treba povedati, da smo z lastninskim programom imeli veliko težav in zapletov, ki niso bili vedno dobro namerni. V teh letih smo prestali vsemogoče revizije in preglede, vendar kakšnega konkretnega izvirnega greha pri našem poslovanju niso odkrili. Če bi ga bili, potem lastninjenja zagotovo ne bi bili nikoli mogli zaključiti.

Pojasniti je treba še dokapitalizacijo podjetja. Država, banke in zavarovalnica so del dolgov spremenili v lastniške deleže. To je tako, kot če bi jim bili njihove dolgove v navedenih višinah tudi zares vrnil, upniki pa bi z njimi kupili novoizdane delnice družbe. No, v tem primeru smo s pogodbami opravili z eno potezo tako, da so te nove delnice kupili prav ti naši upniki, "plačali" pa so jih z denarjem, ki so ga že imeli pri nas, ker so nam ga posodili.

Največji novi lastniški delež je v dokapitalizaciji dobila država in to zahteva določeno pojasnilo. Vsa ta leta, ko so nas pestili

Marija Magdalenc,
vodja sektorja za ekonomiko

izgube in dolgovi, smo namreč državi vedno poravnavali vse obveznosti. Niti tolarja nismo ostali dolžni pri davkih in prispevkih. Dolg do države nekaj nad 467 milijonov tolarjev se je nabral iz drugih naslovov. Pri Ljubljanski banki smo najeli izvozni kredit za hmelj, država pa je banki izdala garancijo. Ker

kredita nismo mogli vrniti, je banka garancijo vnovčila, država je povrnila naš kredit, vsoto pa smo tako postali dolžni njej. Drugi del dolga so obveznosti do ministrstva za okolje, ker za uporabljeno vodo nismo mogli plačevati vseh taks. Tretji del dolga pa je prispevalo sofinanciranje države druge vrtine v Termah.

Pri tem je pomembno vedeti, da smo vse obveznosti do države poravnavali kljub dolgi blokadi našega računa. In kar je morda še pomembnejše: noben naš dobavitelj pri nas ni izgubil ničesar, nihče nam ni ničesar odpisal. Težko smo poravnavali obveznosti, vendar smo jih.

Tudi do naših delničarjev smo ves čas igrali z odprtimi kartami. S sedanjo dokapitalizacijo dosedanji delničarji niso bili oškodovani. Število njihovih delnic ostaja nespremenjeno, njihova nominalna vrednost tudi. Povečal se bo le osnovni kapital in z novimi lastniki si bodo sedaj delili veliko večjo premoženjsko pogačo. Zaradi tega sicer delež posameznega delničarja procentualno postane manjši, a ker je celota večja, se praktično ne spremeni nič. Le podjetje, katerega delničar je, je mnogo manj zadolženo, pokrite ima vse izgube, kar po poslovni logiki pomeni, da je delež posameznega lastnika zdaj še bolj varen.

Kmetijski kombinat Ptuj je od svoje ustanovitve leta 1961 pa vse do leta 1993 posloval brez izgube. V zaključnem računu leta 1993 pa se je izguba prvič pojavila in izkazovali so jo vsi zaključni računi do vključno računa za leto 1997. Izguba visi nad vsakim podjetjem kot siva senca, vendarle pa se ena izguba lahko od druge

tudi bistveno loči. Za naših pet poslovnih let z izgubami v zaključnih računih je "kriva" vrsta dejavnikov; leti 1992 in 1993 sta bili izredno sušni in nam prinesli za 8 milijonov mark takrat ocenjene škode. Kmetijskim kombinatom takrat država ni odpisala nobenih prispevkov ali zmanjšala kakšne obveznosti. Tudi nobene pomoči zaradi suše za nas ni bilo.

Ker se nepokrite izgube prejšnjih let vsako naslednje leto revalorizirajo, se je v Kmetijskem kombinatu Ptuj v teh letih na koncu poslovnega leta 1997 tako nabralo za 2 milijarde tolarjev izgub. To je nominalno skorajda tolikšna številka kot je višina osnovnega kapitala naše družbe. Če bi torej vsa ta leta bili malomarno poslovali brez truda, da se nekoč te sive sence rešimo, bi nas takšna številka lahko povsem pokopala.

Pri ocenitvi podjetja smo oblikovali rezerve, ki so čakale na ugoden trenutek, da poslovanje konsolidiramo. Ker je ves ta čas nerazumljivo dolgo tekel proces lastninjenja podjetja in ker so ga različni zapleti le podaljševali, je bila takšna priložnost prav ob sprejemu poročila o poslovanju za leto 1997, ki ga je sprejela prva skupščina naših delničarjev.

V petih letih smo z ustreznim revaloriziranjem ustvarili v računovodskih izkazih za 4 milijarde tolarjev rezerv. S temi rezervami smo zdaj lahko knjigovodsko pokrili vse dosedanje nastale izgube, razlika med skoraj štirimi milijardami in 2,3 milijarde (torej 1,7 milijarde tolarjev) pa je še ostala v rezervah podjetja.

Leto 1998 bomo zaključili povsem brez izgube, tako da se je podjetje vrnilo v pregledno in pozitivno tekoče poslovanje ter se ootreslo negativnega prizvoka in tudi nevspodbudnega poslovanja z izgubami v zaključnih računih. Celotni kapital delniške družbe je tako čist in izkazan v celotnem znesku.

Alojz Erlač, generalni direktor

NOVA LASTNIŠKA STRUKTURA KMETIJSKEGA KOMBINATA d.d. PO DOKAPITALIZACIJI

PRED DOKAPITALIZACIJO		PO DOKAPITALIZACIJI			
V osn. kapitalu 2.531.109.000	V osn. kapitalu 2.531.109.000	DELNIČARJI		V osn. kapitalu 3.411.416.000	V osn. kapitalu 3.411.416.000
SIT ŠTEVILO DELNIC	SIT DELEŽ V %			SIT ŠTEVILO DELNIC	SIT DELEŽ V %
982.542	38,82	Upravičenci javne prodaje		982.542	28,80
440.475	17,40	Sklad pokojninskega in invalidskega zavarovanja		440.475	12,91
417.527	16,50	Upravičenci interne razdelitve		417.527	12,24
195.478	7,72	Slovenski odškodninski sklad		195.478	5,73
70.112	2,77	Zadružni upravičenci		70.112	2,06
29.488	1,17	Upravičenci notranjega odkupa		29.488	0,87
150.078	5,93	Nacionalna finančna družba		150.078	4,40
121.064	4,78	Krekova družba		121.064	3,55
75.665	2,99	KBM Infond		75.665	2,22
44.147	1,74	Atena		44.147	1,29
4.533	0,18	Slovenska razvojna družba		4.533	0,13
2.531.109	100	SKUPAJ		2.531.109	74,20
		Republika Slovenija		467.209	13,70
		Nova Kreditna banka Maribor		148.954	4,37
		Nova Ljubljanska banka		142.423	4,17
		Slovenska zadružna kmetijska banka		25.449	0,74
		Zavarovalnica maribor		96.272	2,82
		SKUPAJ		880.307	25,80
		VSEGA SKUPAJ		3.411.416	100

Mnenje pooblaščne revizijske družbe Abeceda Ptuj o računovodskih izkazih Kmetijskega kombinata Ptuj, z dne 30. junija 1998 - za izkaz stanja podjetja, izkaz uspeha, izkaz finančnih tokov in izkaz sprememb kapitala za poslovno leto 1997:

“Računovodski izkazi, naštetih v prvem odstavku, po našem mnenju dajejo resnično in pošteno sliko finančnega stanja podjetja na dan 31. 12. 1997 in izidov njegovega poslovanja, ki se je končalo z navedenim datumom, v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi.”

Direktor revizijske družbe
in odgovorni revizor
Branko Mayr, dipl. oec., p.r.

392 VAGONOV GROZDJA

V mrzlem zimskem jutru 8. decembra se je na Dravinjskem vrhu končala naša letošnja vinska trgateg. Potem ko je že tretje jutro zapored mraz stiskal krepko izpod desetih stopinj pod ničlo, smo iz vinograda Branka Šmigoca pripeljali odlično ohranjen pridelek s skoraj dva tisoč trsov laškega rizlinga in iz zmrznjenega grozdja iztisnili 360 litrov grozdnega soka s 30 odstotki sladkorja. To ledeno vino bo dozorelo šele čez dve leti. V naši kleti nismo kletarili ledenega vina od leta 1991, ker vremenske razmere v zadnjih letih takšne trgatve niso omogočale. Sicer pa naslovnica te številke Naše poti dovolj zgovorno priča, kako zdravo in dobro ohranjeno grozdje smo obirali prav na koncu letošnje trgatve.

Letos smo v naši kleti odkupili kar 392 vagonov grozdja. Vsak vagon pa nam "pripelje" 10 ton, tako da so naše stiskalnice stisnile tri milijone in 920 tisoč kilogramov grozdja. Letina je bila nadpovprečno obilna; spomniti se je treba velikih skrbi vinogradnikov, ko so nekatere kleti napovedovale, da vsega grozdja ne bodo odkupile, ker mošta ne bodo imele kam spraviti. Naša klet je zagotovila ves odkup še prej, preden se je za takšno potezo odločila država. Zadnje desetletje je bil povprečni letni pridelek, ki je prišel v našo klet, med 240 in 280 vagoni grozdja. Toda zadnja tri leta je bilo povprečje vedno krepko preseženo. Leta 1996 smo odkupili 360 vagonov, lani pa kar 502 vagona grozdja. Lani so nam ga kooperanti Kmetijske zadruga Ptuj prodali 140, letos pa 90 ton.

Lidija Veber, glavna enologinja v PC Vinarstvo Slovenske gorice - Haloze:

"V laboratoriju SGH vsako leto konec avgusta začnemo spremljati dozorevanje grozdja po posameznih sortah in parcelah. Glede na optimalno razmerje med doseženimi sladkornimi stopnjami in vsebnostjo kislin določimo datum trgatve za posamezno parcelo in sorto, ki je po uradno določenem datumu trgatve za posamezne sorte. V začetku septembra so bile meritve za vse sorte zelo obetavne. Prekašale so celo sladkorne stopnje predhodnega letnika in je veljal za izredno kakovostnega, obenem pa tudi obilnega. Rane sorte (rizvanec, muškati tonel) in srednje pozne sorte (beli pinot, sauvignon) so dosegle vrhunske sladkorne

Ledena trgateg na Dravinjskem vrhu

Ob koncu leta 1998 bo v naši kleti ostalo neprodanega še 20 do 23 odstotkov letnika 1997. V letošnjem letu smo izvozili 10,5 vagonov vina v cisternah, ponovno pa je stekla prodaja buteljčnega vina na Hrvaško in v Nemčijo.

stopnje, ohranjena pa je bila primerna kislost mošta. V oktobru je nekoliko več dežja oviralo trgateg, vendar pa je bilo dovolj lepih dni, tako da smo s kakovostjo grozdja poznih sort (laški rizling, šipon, renski rizling) zadovoljni. Še zlasti so nas navdušile posebne kakovosti, v katerih je letos bolj izražen karakter po žlahtni plesni, ki je je letos bilo dovolj. Vsaka letina ima nekaj svojega - posebnega; tudi letošnja, ki se je v kleti pokazala za izredno zahtevno. Vendar usakodnevno spremljanje spreminjanja v moštu in pravočasnega ukrepanja je pripeljalo do vin, ki bodo z zorenjem samo še pridobivala. Pričakujemo lepa, polna, harmonična sortna vina in takšna želimo ponuditi našim potrošnikom."

NAŠI KMETIJSKI PRIDELKI

Štefan Rola,
direktor PC Kmetijstvo

PŠENICA

To poljščino sejemo za tržni pridelek zrnja (merkantilna) in za seme. Letos smo pridelali 8.368 ton zrnja za porabo in 1.104 tone zrnja za seme. Pri merkantilni pšenici je to bilo 1.932 ton nad letošnjim načrtom, pri semenski pa 1.557

ton pod načrtovanimi količinami. Pridelana merkantilna pšenica predstavlja 299 milijonov tolarjev prihodka, semenska pa preko 64 milijonov tolarjev.

KORUZA

Z letošnjimi 11.435 tonami koruznega zrnja smo izpolnili načrt (presegli smo ga za 33 ton). Koruze smo letos zaradi ekonomike sejali in pridelali manj kot prejšnja leta - lani smo je na primer pridelali 18 tisoč ton. Letošnji pridelek je vreden preko 220 milijonov. V skupnem prihodku kmetijskih pridelkov pa se je delež koruze zmanjšal s preko šestih na letošnje krepke 4 odstotke.

JEČMEN

Semenskega ječmena smo pridelali 534 ton, vreden pa je okrog 26 milijonov tolarjev. Med našimi poljščinami sejemo najmanj prav ječmena.

SLADKORNA PESA

Leto 1998 je bilo obilnejše od onega pred njim. Blizu 24 tisoč ton sladkih korenov bo letos dobila tovarna sladkorja v Ormožu z

Po skupnem obsegu pridelave posameznih poljščin je Kmetijski kombinat Ptuj zdaj največje slovensko kmetijsko podjetje.

naših njiv. To bo skoraj tisoč ton več, kot je predvideval letošnji načrt, obenem pa skoraj tri tisoč ton več od lanskega pridelka. Letošnja sladkorna pesa bo prinesla dobrih 191 milijonov tolarjev prihodka ali kakšne 3,6 odstotke celotnih prihodkov Kmetijskega kombinata Ptuj.

HMELJ

Namesto načrtovanih 175 ton smo ga obrali 164 ton. Tudi pridelek hmelja zaradi drastičnega padanja njegove cene zmanjšujemo. Letos nam je dve hmeljišči popolnoma uničila toča. Lani smo ga na primer pridelali 254 ton. Z letošnjim pridelkom naj bi zaslužili 67 milijonov tolarjev.

PRAŠIČI

Naša farma prašičev v Dražencih je s svojimi zmogljivostmi ena največjih in najpomembnejših v Sloveniji. Letos naj bi tam načrtovanih 6.140 ton prireje zlahka dosegli in načrtujejo, da bodo do konca leta tehtnice pokazale vsaj 200.000 kilogramov več. Letošnja reja prašičev bo k celotnemu prihodku prispevala 1,58 milijarde tolarjev ali približno 28 odstotkov.

GOVEDO

Letos bodo goveji pitanci v naših hlevih skupno pridobili blizu 420 ton žive teže in v skupni prihodek bo zaslužek z njimi prinesel manj kot dva odstotka. Sicer pa smo o problemih govedoreje in o naših usmeritvah v zvezi s tem pisali v eni lanskih številčk Naše poti.

VINO

Vino predstavlja pomemben delež naših prihodkov. Iz letošnjega letnika (392 ton grozdja) smo v kleti dobili 2,56 milijonov litrov vina, ki bi s prodajo moralo v naš prihodek prispevati nekaj nad desetino.

TERME

Pri teh storitvah podajamo podatke do konca novembra 1998, ob njih pa še načrtovane in željene količine do konca leta, kot jih predvideva letošnji plan.

	do 30.11.	plan 1998
Bungalovi št. nočitev	7.578	7.797
Apartmaji št. nočitev	18.288	20.300
Avtocamp št. nočitev	12.461	14.181
Kopališče št. kopalcev	171.531	198.342
Fizioterapija št. točk	274.633	260.788

KRMILA

Preko 35 tisoč ton krmil bodo v 1998. pripravili v naši tovarni in mešalnici v Dražencih. Slabo tretjino te količine prodamo na trgu, dobri dve pa sta za prehrano naših živali. Prodaja krmil predstavlja nekaj pod desetino celotnega prihodka, če pa obračunamo še porabljena krmila v lastnih hlevih, potem krmila predstavljajo preko 26 odstotkov prihodkov.

STORITVE

Te lahko merimo le z ustvarjenimi vrednostmi v prihodku. Z gradbenimi storitvami bomo do konca leta zaslužili predvidoma preko 81 milijonov, naslednjih 60 milijonov pa še s servisnimi storitvami Tehnoservisa. Tam poleg teh opravil prodajamo tudi avtomobile in letos naj bi jih prodali za skoraj 530 milijonov tolarjev. Računamo, da bomo do konca leta 1998 skupaj prodali 500 avtomobilov. Z našim avtomobilom se bo eno leto vozila slovenska vinska kraljica.

RIBIČ IN ZILA SE BOSTA V TERMAH POROČILA

V Termah se z novim letom pripravljajo nekaj vsebinskih in organizacijskih sprememb. Po sklepu nadzornega sveta bo s prvim dnem prihodnjega leta restavracija Ribič prešla k Termam. Tam bo gostinstvo postalo četrta organizacijska enota, kar pomeni, da Kmetijski kombinat Ptuj ponovno začenja organizirati gostinstvo pod enotno streho.

Obnova restavracije v Termah je tudi že povsem na koncu, tako da bosta gostinstvo za zdaj predstavljala dve restavraciji. V Termah bo nova restavracija nosila ime Zila.

Vekoslava Gojčič,
direktorica Term

Obnova restavracije in kuhinje v Termah je bila neobhodno potrebna. Obenem bo povsem preurejen vhod, ki bo ločen za kopališki del obiskovalcev in za obiskovalce restavracije. Kopališkimi gostom pa bomo solate, slaščice, pijače in še kaj ponujali posebej, ne da bi jim bilo treba v Zilo. Ob obstoječi vhod in

Janko Krajnc bo vodil Gostinstvo v Termah

restavracijo smo postavili še prizidek, kjer bosta posebej ločeni zdravstvena in kopalniška recepcija s posebnim sistemom evidentiranja gostov. Dodali smo tudi še fitness studio za medicinsko rehabilitacijo in goste, sredi vsega pa bo stala majhna fontana, iz katere bodo lahko gostje poskušali in pili ptujsko termalno vodo.

Celotna naložba bo stala preko 70 milijonov tolarjev, plačale pa jo bodo Terme same. Po napovedih uprave Kmetijskega kombinata pa naj bi do spomladi že nastal strateški razvojni načrt za razvijanje turizma v Termah. V prihodnjem letu bi nastali še izvedbeni načrti, tako da bi jih leta 2000 lahko začeli konkretno uresničevati.

RAZREŠEVANJE INVALIDSKE PROBLEMATIKE

Piše: Branko Horvat

Leta 1990 je bilo v podjetju zaposlenih 1305 delavcev, med njimi je bilo 25 (ali 1,9 odstotka zaposlenih) invalidov. Zaradi postopkov denacionalizacije, večletne nedonositnosti določenih vej proizvodnje, prezaposlenosti v vseh dejavnostih, ukinjanju nekaterih programov, organizacijske preobrazbe matične družbe z ustanavljanjem hčerinskih družb, prehoda enega družbenega sistema v drugega, odpiranja trga in težav povezanih s tem, se je na različne načine, s tako imenovanimi "mehkimi" variantami, v kratkem obdobju število delavcev bistveno zmanjšalo. Tako je bilo ob koncu lanskega leta zaposlenih za nedoločen čas 468. Med temi je bilo 55 invalidov (ali 11,7 odstotkov).

Ob zmanjšanju števila zaposlenih delavcev se število zaposlenih invalidov ni sorazmerno zmanjševalo. Nasprotno: zaradi objektivnega položaja in strahu pred izgubo zaposlitve so si posamezniki želeli ohraniti delovno razmerje in s tem povezano eksistenco tudi tako, da so pridobili status invalida. Tako se je število invalidov s približno dveh odstotkov dvignilo na skoraj 12 odstotkov vseh zaposlenih. Skupaj z invalidskimi postopki, ki so bili v teku, pa smo lahko objektivno izračunali, da se bo število zaposlenih invalidov dvignilo na najmanj 16,6 odstotkov, pri tem pa niti nismo upoštevali zmanjševanja skupnega števila zaposlenih zaradi fluktuacije.

Ob analizi invalidskih spisov (postopkov) je uprava ugotovila, da v družbi obstajajo tri vrste invalidov. Eni so se poškodovali "na delu", drugi "izven dela", tretji so postali invalidi zaradi bolezni.

Večja učinkovitost družbe, ki jo terjajo razmere, je mogoča le z razrešitvijo invalidske problematike. Glede na dejavnosti družbe pa produktivnega zaposlovanja invalidov ni mogoče zagotavljati, ker je invalidov vedno več.

Delovna mesta, na katera so invalidi razporejeni, so v glavnem umetno ustvarjena in

prilagojena njihovi preostali delovni zmožnosti. Zaradi razporejanja invalidov na takšna neproduktivna delovna mesta in zaradi stroškov, povezanih s tem, je ogrožena celotna dejavnost družbe in delovna mesta vseh ostalih delavcev.

Nastal je torej položaj, ko delavci - invalidi zaradi povečanih delovnih zahtev niso več zmožni opravljati dela, ki je bilo doslej zanje "ovrednoteno" kot ustrezno. V kmetijskih dejavnostih ni fizično lahkega dela v ugodnih klimatskih razmerah. Zato družba tem delavcem ne more več zagotavljati takšnega dela, na katerem njihovo zdravje ne bi bilo ogroženo, oziroma na katerem ne bi bilo neposredne nevarnosti za nastanek nove invalidnosti ali poslabšanje zdravstvenega stanja.

Zato je delavski svet družbe (organ upravljanja) podal pobudo za razreševanje problematike produktivnega zaposlovanja invalidov. Vsem, tudi sindikatu, je bilo jasno, da struktura zaposlenih, kjer je več kot desetina delavcev invalidna, ne more pozitivno vplivati na ugodno poslovanje družbe.

Tako je delavski svet 14. maja 1998 sprejel program razreševanja presežnih delavcev - invalidov. Bistvo programa je ohranitev produktivnih delovnih mest in zagotovitev zaposlitve produktivnim delavcem. Delavcem invalidom pa omogočiti delo, ki ga bodo lahko opravljali s preostalo delovno zmožnostjo, ne da bi ob tem bilo ogroženo njihovo zdravje, oziroma bi

se z nadaljevanjem dela v družbi slabšalo njihovo zdravstveno stanje.

Ukrepi iz tega programa se izvajajo v skladu z zakonskimi določili in zaposlitev ter z njo povezana eksistenca delavcev - invalidov nista ogroženi. Prav nasprotno! Na podlagi predhodnega izvedenskega mnenja invalidske komisije Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje se invalidi razporejajo na delo k drugim delodajalcem na delovno mesto, ki ustreza njihovi preostali delovni zmožnosti. Torej na takšno delo, ki ga glede na zdravstvene omejitve lahko opravljajo. Tako več ne opravljajo dela, na katerem so postali invalidi, in ne delajo na umetno ustvarjenih in nepotrebnih delovnih mestih, kjer jim ni možno zagotoviti, da se njihovo zdravstveno stanje ne bi še slabšalo.

Nobenemu delavcu - invalidu delovno razmerje ni prenehalo, ne da bi mu bila zagotovljena trajna zaposlitev ali pa takšno delovno razmerje, ki ga varuje pred izgubo zaposlitve. Nova delovna mesta so produktivna, opravljajo jih lahko brez strahu, da bi se njihovo zdravstveno stanje poslabšalo.

Dosedanje izkušnje pri delavcih - invalidih, kot tudi pri novih delodajalcih, ki so jih prevzeli, so zelo pozitivne. Zato bo naša družba tudi v prihodnje pomagala delavcem - invalidom in tistim, ki so v invalidskem postopku, najti delo pri drugem delodajalcu, kjer ga bodo lahko opravljali brez strahu za svoje zdravje.

POZIV VSEM UPKOJENCEM

Vseh upokojencev, naših članov je preko 650, opažamo pa, da se jih naših akcij udeležuje okrog tretjina. Da ne bi vsakokrat pošiljali vabil vsem, morda nezainteresiranim članom, vas prosimo, da se s PRISTOPNICO, ki je natisnjena na zadnji strani glasila, prijavite v aktivno članstvo, obenem pa bomo z izpolnjenimi podatki lahko ažurirali našo (in Kombinatovo) evidenco. Pripominjam, da s pristopnico ne sprejemate nobenih finančnih obveznosti. Pristopnico pošljite do konca januarja.

Obenem prosimo vse družinske člane naših upokojencev, ki preberejo ta članek, da javijo v bivše matično podjetje spremembe, ki bi bile v korist naši evidenci (sprememba naslova, odhod v tujino, smrt...)

Predsednik Kluba upokojencev
Mirko Jaušovec

PRISTOPNICA

s katero izražam željo, da sodelujem v aktivnostih Kluba upokojencev KK Ptuj, ter prosim, da mi še vnaprej pošiljate obvestila o le-teh.

Priimek, ime: _____

Naslov: _____

Del. enota pred upokojit.: _____

NAGRADNA KRIŽANKA

SESTAVIL M. J.	SLOVENSKI DIRIGENT (ATI)		ŽENSKO IME	ŽENSKA, KI NIVELIRA	CELJSKA TOVARNA AROM	MEDNAROD. KRATICA ZA DRUŽBO		VASICA PRI ŠKOFJI LOKI	TAJNA OBVEŠČEV. MREŽA	VRSTA GLASBILA (KORDOFON)	VZDEVEK GOETHEJEVE MATERE	BOGINJA MORJAV NORVEŠKI MITOLOGU
PERIOD NOČNEGA POČITKA (SEN)							DAVKAR HRV. TV VODITELJ (DENIS)					
NAUK O PTIČIH												
ITALIJAN. PISATELJ (ITALO)						PRIP. GERM. PLEMENA						
NAPRAVA, KI KROŽI OKROG ZEMLJE								KRATICA ZA NAPADNO BANKO			IME PEVKE MONTEL	VETRNI JOPIČ
	KAPLERDESKI OTOK				RIJEKA			PLADENJ				
	PANODUŠEN ČLOVEK				SHAKESP. DRAMA (KRALJ...)							
INICIALE VODJE SPL. SEKT. V KMET. KOM			HRV. IGR. (INGE)					POLJSKI KONJENIK				
			ATENSKI ŠP. KLUB					JADRANSKI OTOK				
PRIPADNIK ARABSKEGA PLEMENA							KEMIJSKI ZNAK ZA IRIDIJ			GRŠKA ČRKA		
										SOLATA (REPINCEL)		
ZIDAK						METALNI BLOK, V LIT V KOKILI	MUSLIMAN. IME OGRADA ZA SVINJE					
EDEN JEZUSOVH APOSTOLOV (JUDA)										ČESKO IME TME PTUJ. KEGLJAČICE RAZLAGOVE		
KAREL ČAPEK			DEŽNIK		KRATICA ZA NOGOMETNI KLUB			NAPAD				
								ALBANSKI NOGOMETIŠ				
	IVAN MINATTI				IZTREBKI							
	UNITED STATES				SMUČIŠČE PRI BOVCU						MESTO V BOSNI	CIGAN
MEJNA REKA MED HRVAŠKO IN BOSNO				ŽELEZNIŠKA POSTAJA								
				IME PEVKE KOVAČIČ								
PRIPADNIK IRANSKEGA NOMADSKEGA LJUDSTVA								KIKLA				
								OKRASNI PTIČ				
	PRITRDL-NICA	VEČNOST				ZLOM (KOSTI)						
		ŠPANSKI SPOLNIK				4 ČRKA SLOV. ABEC.						
												KRATICA ZA DOLŽ MFO
IME IGRALCA DELONA						ZNANA TELEVIZIJ. DRUŽBA						

Geslo križanke vpišite v polja na kuponu in rešitev pošljite na upravo KK Ptuj, Muzejski trg 2. Izžrebane reševalce čakajo lepe nagrade.

NAGRADNI KUPON:		Rešitev:
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Priimek in ime: _____		
Naslov: _____		

UGANKARSKI SLOVARČEK: CIMBAL - ciganski ljudski instrument; ILIN - Inge, hrvaška filmska igralka; INGOT - viliti kovinski blok; SVEVO - Italo, italijanski pisatelj s pravim imenom Ettore Schmitz; TUAREGI - nomadska berberska etn. skupina v zah. Sahari; VIACOM - televizijska družba, znana po zabavnih nadaljevankah.

Naša pot, glasilo Kmetijskega kombinata Ptuj d.d.

Uredniški odbor: Srečko Kolar (glavni in odgovorni urednik), Andreja Skaza, Marjan Goznmik, Andrej Sajko, Vili Cerovič

Izdaja: Kmetijski kombinat Ptuj d.d.. Glasilo je brezplačno in je namenjeno internemu komuniciranju.

Po mnenju Ministrstva za informiranje RS se za glasilo Naša pot plačuje davek od prometa proizvodov v višini 5 odstotkov.